

УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МЕНШАЄ...

Української мови меншає на телебаченні. Зате українська пісня панує на радіо. Українці підтримують закон про українську мову, але в інтернеті, медіа й найбільших містах домінує російська.

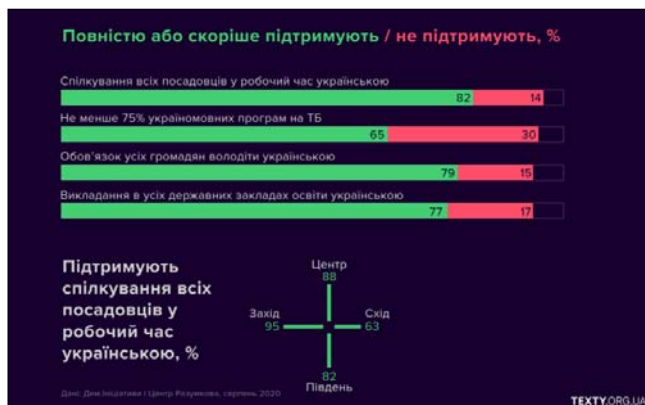
Про це свідчать дані аналітичного огляду «Становище української мови в Україні в 2020 році», оприлюдненого рухом «Простір свободи».

Громадський моніторинг зафіксував подальше зростання частки російської мови в телеэфірі, натомість української мови на телебаченні значно менше за передбачені законом 75%.

Традиційно російською видаються більшість газет і журналів. На радіо ж навпаки цілком панує українська.

Відчутно зросла частка української мови в освіті та сфері послуг, однак у найбільших містах України у публічному просторі домінує російська.

Як свідчать дані дослідження, більшість людей у всіх регіонах України підтримує ключові положення закону про державну мову і виступає за його подальшу імплементацію. Однак на практиці закон масово порушується.

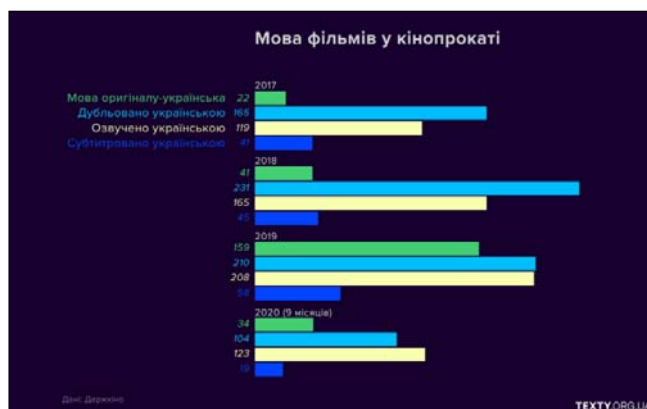
На думку авторів дослідження, подолання триваючої русифікації, передусім молоді і населення найбільших міст, є питанням національної безпеки й державної єдності, для вирішення якого мають об'єднати зусилля держава і громадянське суспільство.

Так, згідно з даними соціологічних опитувань, 73% українців вважають українську мову рідною. Спілкуються вдома переважно українською 53%, російською – 29% громадян України. 66% українців вважають, що держава має сприяти подальшому втіленню закону про мову в усіх сферах, не поділяють цієї думки 20%. Підтримка закону про мову переважає в усіх регіонах України – від 88% на Заході до 53% на Півдні.

2/3 українців вважають, що частка української мови на телебаченні має становити не менш ніж 75%. Саме така квота встановлена законом, однак на практиці другий рік поспіль зростає присутність російської мови в українському телепросторі.

Частка української мови у прайм-тайм шести провідних телеканалів, яка почала знижуватися ще торік, у жовтні 2020 впала до 41%, натомість суто російськомовні програми становили 46%. Телеканали дедалі більше нав'язують суспільству російську мову, ігноруючи або обходячи норми закону про телебачення і радіомовлення.

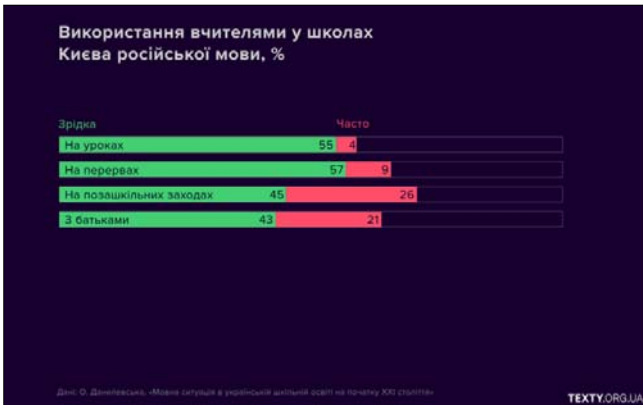

На радіо натомість цілковито домінує українська. Навіть на регіональних радіостанціях 54% всіх пісень і понад 90% ведення передач – україномовні.

Частка школярів, що здобувають освіту українською мовою, за рік зросла з 92 до 96%, а частка першокласників – з 96 до 97,5%. У восьми областях ук-

раїнською навчаються 100% першокласників, а в багатьох областях (включно з Донецькою) цей показник перевищує 99%. Водночас завдяки переходу на українську мову учнів 5-11 класів, що навчалися раніше російською, загальна частка школярів, що здобувають освіту в класах з російською мовою навчання, за рік знизилася більш як удвічі – з 6,9% до 3,2%.

Утім, реальна мовна ситуація в закладах освіти часом не відповідає офіційній статистиці. Значна частина освітнього процесу, особливо в закладах поза-шкільної освіти, всупереч закону здійснюється російською мовою.

Ще гірша ситуація в дитячих гуртках і секціях. Так, лише 16% дитячих гуртків у Києві і 8% у Харкові ведуть усі заняття українською мовою. В 56% гуртків і секцій для дітей у п'яти найбільших містах України заняття виключно російськомовні.

За підсумками моніторингу кафе і ресторанів у 26 містах (усі обласні центри, крім окупованих, а також Кривий Ріг, Маріуполь, Краматорськ та Северодонецьк), лише 43% закладів харчування мають українську вивіску, що трохи більше, ніж торік. Частка закладів, де є меню українською мовою, зросла за рік з 75% до 88%.

Всупереч закону, в міському пасажирському транспорті в 36% випадків, а в міжміських автобусах у 31% випадків, україномовних пасажирів обслуговують російською мовою.

Російська мова цілковито домінує в українському інтернет-просторі. Наприклад, у Києві частка використання української мови в соцмережах становить лише 16%, українська мова трохи переважає російську в соціальних мережах лише в чотирьох областях України.

09.11.2020

«Універсум» наперед дякує всім симпатикам часопису за будь-яку фінансову допомогу в похмуру і непередбачувану добу боротьби з коронавірусом в умовах економічної нестабільності та протистояння з Росією.

Наші банківські реквізити:

**р/р 2600744144 в ПАТ «Львів»
IBAN UA08325268000000002600744144
МФО 325268, ЄДПРОУ 19326603
Одержувач ТзОВ «Універсум»**

ПЕРЕДПЛАТА НА ЖУРНАЛ «УНІВЕРСУМ» (ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2021 РОКУ)

Щоб регулярно отримувати журнал «Універсум», слід переказати через будь-який банк чи надіслати поштовим переказом 129 гривень на поточний рахунок № 2600744144 в ПАТ АКБ «Львів», МФО 325268, ЄДПРОУ 19326603 IBAN UA08325268000000002600744144. Одержувач: ТзОВ «Універсум».

Не забудьте надіслати на адресу редакції («Універсум», п/с 2994, Львів—17, 79017) копію квитанції поштового переказу чи платіжного доручення, чітко вказавши при цьому свою адресу.

«Універсум» в Інтернеті: <http://universum.lviv.ua>

